

۲ تا طبل نودسنتی یا ماها که با طناب روی دوش می گرفتیم و با شیلنگ گاز بهشان ضربه می زدیم و صدای بام بام تودماغی و زنگ داری تحویلیمان می داد. یک طبل کوچک پریمیر برای ضربه های ریز که یکی از چوب های گم شده بود. ۲ جفت سنج برنجی که لبه های یک جفتش را از بس محکم به هم کوبیده بودیم، تا وسط هایش جر خورده بود. ۳۸ زنجیر لاغر و پاره پاره که زمانی چاق و پربار بودند. یک پرده ۳ در ۱/۲ متر که بانخ قرمز، بزرگ روی زمینه مشکی اش گلدوزی شده بود «جوانان متوسل به شاهزاده علی اکبر (ع)». یک کیسه پر از کتنبه، پارچه های مشکی و پرچم های ریزودرشت دیگر برای پوشاندن دیوارهای محل احتمالی هیئت، یک باند پایونیر متوسط و ۱۶ بچه قدونیم قد، برای چند سال، همه داروندار هیئت جوانان متوسل به علی اکبر بود. همه این هایی که گفتم بیشتر از ده پانزده سال از عمرشان نمی گذشت؛ هم طبل و سنج و پرچم، هم بچه ها. بچه هایی تخس بودیم و بعضی وقت ها هم با هم دعوا می کردیم. ولی کار به هیئت که می رسید، همه چیز فرق می کرد. از پیدا کردن جا برای روضه ها گرفته تا زدن پارچه ها و سیاه کردن درودیوار، از خرید قند و جای گرفته تا صحبت کردن با پیرمردهای مسجد برای بانی خیر شدن و تهیه شام روضه ها، همه می آمدیم و یک گوشه کار را می گرفتیم. هر کجا هم گیر می کردیم، یقه حاج آقا طوسی و سید علی سبزی فروش را می گرفتیم یا باباها را وارد گود می کردیم تا کارمان لنگ نماند. یادم هست که آن سال، مجید با برادر بزرگ ترش صحبت کرده بود و زیرزمین درندشت خانه اش را برای ۱۰ شب به تکیه تبدیل کرده بودیم. طبل ها را گوشه آشپزخانه روی هم چیده بودیم و به جای میز استفاده می کردیم و زنجیرها، سنج، پارچه های اضافی و برخی خرت و پیرت را هم توی کابین بگلشان چیده بودیم. تا شب آخر همه چیز رسیده بود. ولی از آنجایی که همیشه یک جای کار می لنگد، شب عاشورا باران می آمد. نه از این باران های رگباری که نصفه نیمه می بارد و بعد بند می آید، از آن باران هایی بود که دوسه شبانه روز می بارد و همه جا را آب بر می دارد. یک روز قبل تا سوعا شروع شده بود و از وضعیت ابرها معلوم بود که فردا هم خواهند بارید و شاید روز بعدش هم می آمد. آسمان کیپ تا کیپ ابر بود و هیچ روزه ای باز نبود. برای ما که هدف نهایی مان راه افتادن هیئت به سمت حرم بود، همان شکاف داخل ابرها، روزه امید به حساب می آمد. ولی در یغ از یک سوراخ کوچک داخل این سد سیمانی. همه سال منتظر این روز بودیم و حالا این باران داشت همه چیز را خراب می کرد. با این وضعیت نمی شد پیاده راه بیفتیم و زنجیرزان به حرم برویم. سید علی، مداحمان، آخرین بند از روضه اش را تمام کرد و ساکت شد. چنان داد می کشید پشت میکروفن زپرتی که تعجب می کردم. همیشه فکر می کردم با آن هیکل لاغر و جثه نحیف و کوچک، چطور می تواند همچون صدایی از گلویش بیرون بدهد. همه در سکوت نشستیم تا چای آخر مجلس را بخوریم. آن شب همه چیز عجیب و غریب شده بود. معمولاً این موقع ها صدا به صدا نمی رسید. الان فقط صدای استکان نعلبکی ها و صدای باران می آمد. آب می چکید توی راه پله و کفش ها را خیس کرده بود. تا توی زیرزمین هم آب جمع شده بود. انگار همه از یک چیزی اطلاع داشتند، ولی نمی خواستند به روی هم بیاورند. بعد هم یکی یکی پا شدند و خدا حافظی کردند و رفتند. آن شب به امید اینکه فردا آسمان کمی کوتاه آمده باشد، خوابیدم. صبح باران از دیروز شدیدتر شده بود و انگار به زمین شلاق می زد. با خودم گفتم: «به درک که خیس می شم. می رم هیئت، زنجیرم رو برمی دارم و خودم می رم». سر کوچه خانه برادر مجید که پیچیدم، فهمیدم ۱۵ نفر دیگر هم گفته اند: «به درک، خودم می رم.»

لباس گرم پیوتوشیم تا بیت کوین استخراج کنند؟

کشور چه سرزمین اصلی و چه آزاد و ویژه فقط ۴۰ مگاوات دست ایرانی هاست و باقی آن در اختیار سرمایه گذاران خارجی قرار دارد.

مزعه رفسنجان

مزعه استخراج بیت کوین در رفسنجان آخرین نمونه در باره فعالیت چینی هاست که تا کنون خورش به فضای عمومی درز پیدا کرده است. شایعاتی وجود دارد که چینی هادنبال تخفیف ۲۰ درصدی روی برق این پروژه هستند. پیش تر نیز احمد انار کی محمدی، نماینده رفسنجان در مجلس، گفته بود: «در بحث تعرفه برق به این صنعت باید کمک شود.» و محمد علی دهقان، معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان، نیز از وزارت نیرو تقاضا کرده بود که «برای کمک به سرمایه گذاران در این صنعت تعرفه برق این دستگاه ها کاهش یابد». وزارت نیرو هنوز به این درخواست پاسخ نداده است و چینی ها باید با تعرفه برق صادراتی (سه برابر تعرفه برق خانگی) برق مصرف کنند، اما با وجود این برای چینی ها هنوز هم برق ایران برق ارزانی است.

سایت بیت کوین در اوایل سال ۹۸ از مهاجرت ماینر های چینی به ایران به علت تعرفه پایین برق خبر داد. در آن زمان، برای یک استخراج کننده بیت کوین بسیار دشوار بود که تجهیزات استخراج خود را به کشور وارد کند. با این حال، وقتی ماینرها وارد ایران شدند، با قیمت بسیار ارزان برق، ۰/۰۰۶ دلار در هر کیلووات ساعت، روبه رو شدند. حالا بیاید همین مسیری را که چینی ها طی کردند تا به استخراج ارز دیجیتال در ایران برسند، برای یک ایرانی بدون وابستگی به رانت مرور کنیم؛ کسی که وزارت صمت ادعای کند راه فعالیت در صنعت بیت کوین را برای هر فعال داخلی در این صنعت باز کرده و با هیچ ممنوعیت و محدودیتی مواجه نیست. کسی که می خواهد وارد این صنعت شود، ابتدا باید به سایت بهین یاب، سامانه اطلاعات و خدمات وزارت صنعت، معدن و تجارت، مراجعه کند. صدور جواز تأسیس به نام چند شخص حقیقی یا چند شخص حقوقی مجاز نیست و متقاضی صدور جواز تأسیس باید در قالب ثبت شرکت اقدام به درخواست مجوز کند. تا اینجا کار بازم شدنی است. مرحله بعد پیدا کردن یک واحد برای شروع کار است. باتوجه به دستورالعمل فقط باید در شهرک های صنعتی کار استخراج را شروع کند. این واحد صنعتی باید ۳ سال از تخلیه بودنش بگذرد، یعنی واحدی که ۶ تا ۷ سال ونیم از متروک بودنش می گذرد، برای تبدیل شدن به مزعه استخراج ممنوع است. حالا اگر یک واحد صنعتی که به دلیل رکود اقتصادی کمتر از ظرفیت خود تولید می کند، بخواد بخرشی از واحد خود را به محل استخراج ارز دیجیتال اختصاص دهد، باواکنش فوری مقامات قضایی روبه رو خواهد شد، چون دستورالعمل وزارت صمت می گوید این کار ممنوع است. حالا اگر با همه این توضیحات فرد توانست یک واحد تخلیه شده سه ساله در یک شهرک صنعتی پیدا کند، با محاسبه تعرفه زمین با ۴ تا ۶ برابر نرخ صنعتی مواجه است. حالا اگر بازم توانست از پس این هزینه ها و هفت خان رستم بر بیاید، باید به سراغ انشعاب برق برود. حداقل انشعاب طبق دستورالعمل وزارت صمت ۲۵۰ کیلووات بر ساعت تعیین شده است. برای این حجم باید از ترانس هوایی استفاده شود و ترانس زمینی در عمل جوابگو نیست. به تعبیر ساده تر کسانی که در مقیاس کوچک تر از ۲۵۰ کیلووات بر ساعت می خواهند برق مصرف کنند و در واقع ماینر خرد هستند، در عمل امکان فعالیت قانونی ندارند.

این روزها به واسطه خاموشی های شبانه معابر و کمبود گاز برای نیروگاه های برق، حرف و حدیث هایی به وجود آمده که برق کشورمان بابت استخراج بیت کوین در اختیار چینی ها قرار گرفته است. بد ندیدیم ته نوی ماجرای مزارع چینی استخراج بیت کوین در ایران را در بیابوریم. ماجرا با انتشار خبری در شبکه های اجتماعی منتشر شد که واکنش های زیادی به دنبال داشت: «چینی هادر منطقه ویژه اقتصادی رفسنجان در مجاورت خطوط انتقال و پست برق ۲۳۰ کیلووات فروگروم رفسنجان، معدن استخراج بیت کوین به ظرفیت ۱۷۵ مگاوات احداث کرده اند و در گام اول ۱۰ هزار دستگاه بسیار راندمان پایین ام ۳ روشن کرده اند.» ۱۱ سال از خلق بیت کوین می گذرد و اگر شناخت جهان از این ارز مزارع به واسطه جهش بزرگ قیمت آن در سال ۲۰۱۷ باشد، به احتمال برای ایرانی ها با حضور تمام و کمال چینی هادر این صنعت در کشور همراه خواهد بود. تا قبل از سال ۹۷ ماینینگ (تولید و استخراج) ارز های دیجیتال ممنوع بود و بعد از آن مصوبه و دستورالعمل هایی نوشته شد و ممنوعیت ها برداشته شد، اما نه برای همه.

ماجرای سال ۹۷ آغاز شد، زمانی که ماینینگ ارز های دیجیتال در ایران ممنوع بود و هم زمان چینی ها ایران را به عنوان بهشت استخراج بیت کوین زیر نظر داشتند. همایون حائری، معاون وزیر نیرو، آن زمان اعلام کرد که ماینرها در ایران از برق بیت المال استفاده می کنند و صاحبان آن ها معمولاً این ماینرها را در مدرسه ها و مکان هایی که پول برق آن ها را دولت پرداخت می کند، نصب می کنند. بانک مرکزی اوایل اردیبهشت ماه همان سال ۹۷، در اطلاعیه ای به کارگیری ابزار بیت کوین و سایر ارز های مجازی در همه مراکز پولی و مالی کشور را ممنوع اعلام کرد. به این ترتیب ده ها ماینر از نقاط مختلف کشور ضبط شد و برای صاحبان ماینرها پرونده قضایی تشکیل شد.

اما در همان روزها، کلنگ احداث بزرگ ترین مرکز دیتاستر خاورمیانه بر زمین منطقه ویژه رفسنجان زده شد، دیتاستر تری که برای شروع به کار به وضع قانون نیاز داشت. سرانجام هیئت وزیران در مرداد ۹۸ آیین نامه استخراج فرآورده های پردازشی رمزنگاری شده در کشور را تصویب کرد. بر اساس این مصوبه، استخراج فرآورده های پردازشی رمزنگاری شده رمززارها (ماینینگ) با اخذ مجوز از وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز شد. اما نکته مهم جزئیات این دستورالعمل است، یکی از موضوع های جالب دستورالعمل استخراج ارز مزارع وزارت صمت، حجم برق مصرفی است. بر این اساس، صدور جواز تأسیس برای فعالانی است که جمع توان برق مصرفی تجهیزات استخراج رمززار آن ها کمتر از ۲۵۰ کیلووات است، ممنوع است و ماینر های کوچک تر از رقم ۲۵۰ کیلووات امکان دریافت مجوز قانونی ندارند. تا اینجا کار یک بند ساده می آید، اما زمانی می توانیم این اعداد را درک کنیم که با توان ماینر ها مقایسه کنیم. حجم ۲۵۰ کیلووات بر ساعت حجمی است که یک فرد ایرانی غیر وابسته به سختی از پس آن برمی آید و در مقابل برای یک شرکت خارجی در ایران کار راحتی است. به عبارت دیگر، وزارت صمت با آوردن این بند در دستورالعمل، ورود هر فعال خردی را در صنعت ارز دیجیتال ممنوع کرد. حالا ایران به شکل قانونی و بدون ممنوعیت وارد عرصه ماینینگ شده است. پایگاه اطلاعاتی BitOoda می گوید ۵۰ درصد ماینینگ ارز های دیجیتال در جهان مربوط به چین است، سهم ایالات متحده آمریکا ۱۴ درصد و ایران با سهم ۸ درصد در رتبه سوم جهان قرار دارد. اما سؤال اینجاست که سهم ۸ درصدی ایران در جهان عاید چه کسانی شده است؟ وزارت نیرو حدود ۳۱۰ مگاوات برق به صنعت ارز دیجیتال اختصاص داده است که از این میان ۲۸۰ مگاوات آن در مناطق آزاد ویژه اقتصادی و ۳۰ مگاوات باقی مانده در سرزمین اصلی است. از حجم برق تخصیصی در مناطق آزاد، ۲۷۰ مگاوات آن به شرکت های چینی تعلق دارد و در کل